

Wat wordt mijn volgende loopbaanstap?

OMO faciliteert scholing OOT: Oriëntatie Op Teamleider

*Vereniging OMO (35 scholen voor voortgezet onderwijs in met name Noord-Brabant) heeft een eigen intern loopbaancentrum: **ProMotion**. Voor de professionele en persoonlijke ontwikkeling van medewerkers is een breed palet aan opleidingsprogramma's ontwikkeld voor elke fase in de onderwijsloopbaan. Een populair programma is 'Oriëntatie Op Teamleider' (OOT). "Voor medewerkers die de stap naar een leidinggevende functie willen maken en zich willen versterken in hun onderwijskundig leiderschap."*

Aan het woord is Jolanda Oorschot, loopbaanadviseur bij ProMotion. We spreken met haar naar aanleiding van OOT aan de vooravond van de laatste bijeenkomst van dit programma. Twee groepen van twaalf docenten, afkomstig van verschillende OMO-scholen, volgen dit jaar OOT dat wordt uitgevoerd door **Ton van Roosmalen** en **Morris Oosterling** namens KPC Groep, in samenwerking met ProMotion.

Jolanda Oorschot: "OMO investeert veel in de ontwikkeling van docenten en onderwijsondersteunend personeel. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn. Het past ook heel goed bij de missie van OMO: de juiste persoon op de juiste plaats. Daarvoor moeten mensen, docenten, onderwijsondersteunend personeel en leidinggevend, zich kunnen blijven ontwikkelen. De OOT is voor medewerkers die de ambitie hebben om een leidinggevende functie te vervullen en daar geen of nog weinig ervaring in hebben. Het sluit prima aan op een andere scholing die we vanuit ProMotion aanbieden: Oriëntatie Op Leidinggeven (OOL). Die is specifiek bedoeld voor medewerkers die zich afvragen of ze zich al dan niet verder willen ontwikkelen richting leidinggeven".

De OOL en OOT vormen samen een leerzaam management development traject. Waar de OOL de nadruk legt op persoonlijk leiderschap is er in de OOT meer plek voor theoretische verdieping. Dat dit aanbod de docenten bij de OMO-scholen aanspreekt, blijkt uit het feit dat er jaarlijks snel wordt ingetekend en er niet zelden wachtlijsten zijn. Tot 2014 werd de OOT, in opdracht van rectoren van enkele OMO-scholen in de regio's Tilburg en Eindhoven, verzorgd door Daniëlle Verschuren en Ton van Roosmalen. De OOT was daardoor enkel toegankelijk voor medewerkers van betreffende scholen. In 2014 besloten Daniëlle Verschuren en Jolanda Oorschot dat ze de OOT toegankelijk wilden maken voor alle medewerkers van OMO. OOT viel vanaf dat jaar voortaan onder het aanbod van ProMotion.

Gast sprekers

Dit schooljaar zijn er twee parallelle OOT-groepen van twaalf deelnemers geformeerd. In het programma wordt onder meer gebruik gemaakt van gast sprekers uit eigen OMO-gelederen die persoonlijke inkijkjes geven in hun loopbaan en hun ontwikkeling als leidinggevende. Zoals gast spreker Vanja Goossen, directeur van het Van Haestrechtcollege, zelf ooit deelnemer aan OOT. Jolanda Oorschot: "Deelname aan de OOT is sowieso verrijkend. Je bouwt een netwerk op. Je leert collega's kennen van andere scholen en hierdoor krijg je ook een beeld van hoe andere scholen werken."

Rijk programma

In totaal omvat OOT zes scholingsdagen. Vanwege de coronamaatregelen zijn de bijeenkomsten dit keer 'uitgesmeerd' over het hele schooljaar. Vóór de zomervakantie vindt de afsluitende bijeenkomst plaats. Morris Oosterling: "In overleg met ProMotion is voor docenten een interessant en rijk programma ontwikkeld waarin deelnemers een goed beeld krijgen van wat het teamleiderschap behelst. We geven de deelnemers bagage mee voor als ze de stap willen gaan zetten van docent naar het middenkader." De deelnemers aan OOT zijn docenten tussen pakweg de 30 en 45 jaar. Elke bijeenkomst staat een 'leiderschapsdomein' centraal. Zoals 'Lerende organisatie', 'Curriculum en Instructie' en 'Strategisch omgaan met omgeving'. Bij elk thema is er een gast spreker die het domein komt belichten vanuit zijn eigen schoolpraktijk. "Daarnaast gaan we in elke bijeenkomst in op 'de persoon van de leider'. Leiderschap kun je immers niet los zien van wie je als mens bent", vertelt Morris Oosterling. "Leren reflecteren op wie je zelf bent is een belangrijke eerste stap."

"Zin om te leren"

Naast de theorie is er veel ruimte in het programma voor reflectie. Ook voeren deelnemers opdrachten uit. Zoals het 'schaduw' van een leidinggevende op een andere OMO-school om te ervaren hoe een dag van een leidinggevende eruitziet. Ook voeren de deelnemers in hun eigen school opdrachten uit in het kader van concrete vernieuwings- of ontwikkeltrajecten. Morris Oosterling, die het nieuwe schooljaar de volgende editie van OOT gaat verzorgen, merkt hoe leergierig de deelnemers zijn in 'zijn' groep. "Het zijn mensen met veel zin om te leren. Ze staan open voor nieuwe ervaringen. En dit rijke programma biedt daarvoor heel veel mogelijkheden en interessante opdrachten. Een uitgelezen kans om voor jezelf te ontdekken of de stap naar een leidinggevende functie bij jouw ambities en kwaliteiten past."

Deelnemers over OOT

Kristy Hey-Janssen (docent gym/docent Engels op het Varendonck College)

“Ik ontdekte dat ik veel meer kan dan ik zelf denk”

“Ik ben al 17 jaar docent en ben iemand die uitdaging nodig heeft. Ik ontdekte bij mezelf dat ik het boeiend vind om op een andere manier in het onderwijs aan de slag te gaan. De OOT heeft me versterkt in die keuze. De verhalen van de gastsprekers motiveren me. Ze vertellen over de stappen die ze zelf hebben gezet. Zoals Vanja Goossen. Hij liet zien hoe je je eigen weg kunt vinden en authentiek kunt blijven als leidinggevende.”

“Het programma van de OOT bevalt me prima. Het is niet te theoretisch en goed praktijkgericht. De leiderschapsdomeinen zorgen ervoor dat je bewust gaat nadenken over dingen waarmee je bezig bent. Ik zag dat ik met een aantal zaken eigenlijk al bezig ben. Op onze school willen we modulair gaan werken. Vergroting van de zelfstandigheid van leerlingen is daarin een belangrijke stap. Mijn grootste leerpunt is het coachen van collega's bij die vernieuwing. De praktijkopdracht die ik in de OOT doe, sluit hier mooi op aan.”

“Waar ik over drie jaar sta? Mijn ambitie is dat ik dan op een OMO-school afdelingsleider ben. Ik heb ontdekt dat ik veel meer kan dan ik zelf denk. De sectordirecteur van het VMBO zegt dat ik een soort Pipi Langkous ben. Iemand van 'ik heb het nooit gedaan maar denk wel dat ik 't kan'. Mede door de OOT durf ik meer op mijn kwaliteiten te vertrouwen.”

Dirk van Bergen (docent geschiedenis op De Nieuwste School, DNS)

“Verder kijken dan je neus lang is”

“Ik werk nu ruim twaalf jaar op DNS. Ben in die tijd onder meer vijf jaar lid van de MR geweest. Op school heb ik verschillende rollen gehad: mentor, expert onderbouw en nu expert bovenbouw. Ik wilde verder kijken wat ik wil en wie ik ben. Ik ben nu 35 en denk niet dat ik tot mijn pensioen voor de klas sta. Je moet verder kijken dan je neus lang is.”

“In mijn MR-werk heb ik gemerkt dat ik getriggerd word door het spanningsveld tussen visie en praktijk. Ik krijg ook van anderen terug dat ik op bepaalde vlakken een helicopterview heb. Ik bemoei me graag met dingen en ik denk dat ik een mening heb die ertoe doet. Toen ik het aanbod van de OOT langs zag komen, heb ik gesproken met mijn eigen teamleider over mijn deelname. Met de teamleider van een collega-school binnen OMO praat ik nu veel over de essentie van het teamleiderschap en welke stappen ze zelf heeft gezet. Mijn praktijkopdracht gaat over het spanningsveld tussen ambitie en praktijk. Op DNS willen we het zijn van een leergemeenschap nog meer in praktijk brengen. Vanuit dat perspectief kijken we naar de arbeidsorganisatie en wat voor opties er zijn om die op een andere manier in te richten. Mijn praktijkopdracht in de OOT sluit daarbij aan.”

“Wat ik uit deze opleiding meeneem is dat leidinggeven betekent dat je goed moet schakelen tussen ruimte geven en sturen. En ook - dat klinkt als een open deur - dat je als leidinggevende goed moet kunnen luisteren. Door te luisteren wordt je blik breder. Waar ik over drie jaar sta? Ik ben er nog niet uit. Wat ik nu doe rond de andere opzet van de arbeidsorganisatie vind ik hartstikke leuk en interessant. Dat levert mij veel ervaring op rondom sturing en leidinggeven. Daarnaast geef ik nog les met veel plezier en dat wil ik nu nog niet verliezen.”

Mylène Nijhuis (docent Nederlands Rythovius College)

“Mijn ambitie is teamleider te worden op een MAVO”

“Ik werk nu alles bij elkaar 25 jaar in het onderwijs. Ook heb ik naast het leraarschap veel verschillende rollen vervuld. Ik ben kartrekker bij vernieuwingen in onze school. Bijvoorbeeld de invoering van Lesson Up. En ik heb onderdeel uitgemaakt van de onderwijscommissie onderbouw. Als commissie zijn we bezig geweest met het opzetten van differentiatie. Ik ben iemand die vooruit wil en me wil blijven ontwikkelen. In een gesprek met een loopbaancoach van ProMotion werd ik op het spoor gezet naar de OOT.”

“Het OOT sprak me meteen aan. We gingen aan de slag met Insights Discovery. Een methode die je inzicht geeft in je kernkwaliteiten én de valkuilen van jezelf en de mensen om je heen. Heel interessant. Mijn persoonlijke profiel gaf aan dat ik veel energie en enthousiasme heb en dat dit een belangrijke kracht van me is. Ik ben iemand die graag zijn schouders ergens onder zet. Ook kan ik goed structureren en in kleine stappen naar een doel toe werken.”

“Een heel waardevol onderdeel van OOT was het meelopen met een afdelingsleider van het Sondervick College, mevrouw Uysal. Ook de vergaderingen van de teamleiders met de directie heb ik bijgewoond. De dag heeft voor me duidelijk gemaakt hoe afwisselend de functie van teamleider is en hoe belangrijk het is dat je snel kunt schakelen. Dat ligt me erg goed.”

“Waar ik over drie jaar sta? Ik hoop dat ik dan afdelingsleider ben van een MAVO. Heel graag wil ik mijn loopbaan vervolgen binnen OMO. Ik ervaar OMO als een gedegen en goede werkgever. Een onderwijsorganisatie met doelen waar ik me goed in herken.”